

ΠΡΟΣ:

Αθήνα 02/11/2023
Α.Π. 23.223

(1) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ)
Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Υπόψη Υπουργού κ. Λ. Αυγενάκη

(2) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ)
Γραφείο Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Υπόψη Υφυπουργού κ. Δ. Σταμενίτη

(3) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ)
Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Υπόψη Γενικού Γραμματέα κ. Γ. Στρατάκου

(4) Διεπαγγελματική Ρυζιού
Υπόψη: Δ/Σ

(5) Γενική Διεύθυνση Γεωργίας ΥπΑΑΤ
Υπόψη Προϊσταμένου Δ/σης κ. Α. Πολύμερου

(6) Δ/ση Πολλαπλασιαστικού Υλικού & Φυτογενετικών πόρων ΥπΑΑΤ
Υπόψη Προϊσταμένου Δ/σης κ. Σ. Κοσμά

(7) Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής ΥπΑΑΤ
Υπόψη Προϊσταμένης Δ/σης κ. Γ. Κωστοπούλου

(8) Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής ΥπΑΑΤ
Τμήμα Φυτουγειονομικού Ελέγχου
Υπόψη Προϊσταμένου Τμήματος κ. Χ. Αραμπατζή

Θέμα: «Πιστοποιημένος σπόρος στην καλλιέργεια του ρυζιού. Οι θέσεις του ΣΕΠΥ».

Αξιότιμοι κ. Υπουργοί, αξιότιμοι Κύριοι/Κυρίες

ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πολλαπλασιαστικού Υλικού (ΣΕΠΥ) είναι ο συλλογικός φορέας της χώρας που εκπροσωπεί τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις στον τομέα της παραγωγής και της εμπορίας του Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού. Στο πλαίσιο της παρούσας επιστολής, θα θέλαμε να παρουσιάσουμε συνοπτικά τις θέσεις του Συνδέσμου μας, αναφορικά με ένα σοβαρό θέμα που απασχολεί τα τελευταία χρόνια τον κλάδο για την καλλιέργεια του ρυζιού, και πιο συγκεκριμένα την υιοθέτηση της χρήσης πιστοποιημένου σπόρου στην καλλιέργεια του. Πολλές φορές, οι αναφορές στο συγκεκριμένο ζήτημα εγείρουν αντιδράσεις, κυρίως από την πλευρά των ρυζοπαραγωγών και των συλλογικών τους οργάνων, τις οποίες βέβαια κατανοούμε πλήρως, αλλά μέχρι ενός σημείου. Ωστόσο, όλοι οι «κρίκοι» στην αλυσίδα

Ηπείρου 5, 104 33 Αθήνα – Τηλ.: 210 5241327 – Φαξ: 210 5202467 – e-mail:info@sepy.gr

αξίας για το Ελληνικό ρύζι, θα πρέπει να κατανοήσουν ότι η καλλιέργεια βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο και το καθοριστικό βήμα για την βιωσιμότητα της στη χώρα μας, είναι να ακολουθήσει το παράδειγμα της πιστοποίησης και της ιχνηλασιμότητας που εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ρυζιού, κάτι όμως που δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς την χρήση πιστοποιημένου σπόρου και όλα τα οφέλη που αυτή επιφέρει.

Σε αυτό το πλαίσιο, όλα τα τελευταία χρόνια που διεξάγεται η σχετική συζήτηση, το μόνιμο και ουσιαστικά μοναδικό επιχείρημα έναντι στην υιοθέτηση της χρήσης πιστοποιημένου σπόρου στο ρύζι, δεν είναι άλλο από την αύξηση του κόστους για τον παραγωγό. Η υιοθέτηση όμως αυτής της άποψης, αποπροσανατολίζει την ουσία της συζήτησης που δεν είναι άλλη από τα **αδιαμφισβήτητα** οφέλη που τόσα χρόνια έχει επιφέρει στον ρυζοκαλλιεργητή, η χρήση των νέων βελτιωμένων ποικιλιών και προσφάτως η χρήση νέων ποικιλιών με τη δυνατότητα διαχείρισης στο μεγαλύτερο πρόβλημα της καλλιέργειας που είναι το κόκκινο ρύζι.

Εύλογα λοιπόν αναρωτιόμαστε εάν ο παράγοντας κόστος είναι άραγε τόσο ανυπέρβλητος σε σχέση με το όφελος που οι ποικιλίες αυτές ανταποδίδουν. Ας μην λησμονούμε ότι οι νέες βελτιωμένες ποικιλίες στο ρύζι, όπως και σε κάθε καλλιέργεια άλλωστε, είναι το αποτέλεσμα πολυετούς προσπάθειας γενετιστών και αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία των επιχειρήσεων του τομέα, οι οποίες προχωρούν σε τεράστιες επενδύσεις, προκειμένου να βελτιώσουν και να εξελίξουν νέες ποικιλίες στο ρύζι, με απώτερο πάντα σκοπό κερδισμένος να είναι σε κάθε περίπτωση και ο παραγωγός.

Οι μελέτες των τελευταίων 20 ετών έχουν αποτυπώσει ότι το 50% της αύξησης της παραγωγής που σημειώθηκε σε όλες τις καλλιέργειες οφείλεται στο γενετικό υλικό και η συμβολή του αναμένεται να ανέλθει στο 80-85% εξαιτίας και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Κάθε χρόνο στην Ευρώπη εγκρίνονται για κυκλοφορία 3.500 νέες ποικιλίες μέσα σε ένα ξεκάθαρο πλαίσιο συγκριτικών δοκιμών, με σεβασμό στον δημιουργό της ποικιλίας, καθώς χιλιάδες παραγωγοί επωφελούνται από την εξέλιξη και την καινοτομία στο γενετικό υλικό.

Συνεπώς, όσοι κατά καιρούς εκφράζονται με μοναδικό σκεπτικό την αύξηση του κόστους που θα επιφέρει για τον παραγωγό η χρήση του πιστοποιημένου σπόρου στο ρύζι, δεν έχουν προφανώς αντιληφθεί τις επιπτώσεις που θα έχει στους Έλληνες ρυζοπαραγωγούς ο ενδεχόμενος αποκλεισμός τους από την εξέλιξη και την καινοτομία στο νέο γενετικό υλικό. Έχουν άραγε αναλογιστεί την μελλοντική τους ευθύνη απέναντι στην ίδια την καλλιέργεια και τον διαρκώς αυξανόμενο κίνδυνο αφανισμού της, εξαιτίας της αδυναμίας διαχείρισης του κόκκινου ρυζιού;

Σε επίρρωση των ανωτέρω, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι είμαστε η μοναδική Ευρωπαϊκή χώρα που ουσιαστικά απαξίωσε την πρώτη τεχνολογία διαχείρισης του κόκκινου ρυζιού και τώρα ρισκάρουμε να επαναλάβουμε το ίδιο και με τη νέα τεχνολογία που ήδη ξεκίνησε να εφαρμόζεται σε όλες τις Ρυζοπαραγωγικές χώρες. Πρόσφατα, η γειτονική μας Ιταλία υπερψήφισε διάταξη σύμφωνα με την οποία καθίσταται **υποχρεωτική** πλέον η χρήση μιας ελάχιστης ποσότητας πιστοποιημένου σπόρου προκειμένου ο ρυζοπαραγωγός να λάβει τη συνδεδεμένη ενίσχυση. Μάλιστα η ποσότητα αυτή μεταβάλλεται ανάλογα με την τεχνολογία που αξιοποιεί η κάθε κατηγορία πολλαπλασιαστικού υλικού! (επισυνάπτεται η σχετική ερμηνευτική εγκύκλιος με τα όσα προβλέπονται για το ρύζι στις σελ. 3,4). Δυστυχώς λοιπόν διαπιστώνεται για άλλη μια φορά ότι η χώρα μας παραμένει «ουραγός» στην ενσωμάτωση της τεχνολογίας και της καινοτομίας στην καλλιέργεια του ρυζιού μέσα από τον πιστοποιημένο σπόρο. Συνεπώς αναρωτιόμαστε εύλογα τί θέλουμε τελικά για το Ελληνικό ρύζι; Μπορούμε

να λέμε ναι στη νέα τεχνολογία, ναι στις νέες ποικιλίες, αλλά στην πράξη να καταστρατηγούμε αυτή την στρατηγική, αναπαράγοντας μόνοι μας τον πολύχρονο και πολυέξοδο κόπο του βελτιωτή; Είμαστε πεπεισμένοι ως ΣΕΠΥ ότι η πλειοψηφία των Ρυζοκαλλιεργητών δεν ασπάζεται αυτή την πρακτική.

Δυστυχώς, η Ελλάδα έχει χαρακτηριστεί, ως η χώρα με την ανυπαρξία οποιουδήποτε κανονιστικού πλαισίου ως προς τη χρήση πιστοποιημένου σπόρου στο ρύζι και ως εκ τούτου υφίσταται απροθυμία σοβαρών οίκων του εξωτερικού να επιτρέψουν την διακίνηση του νέου τους γενετικού υλικού στη χώρα μας, καθώς γνωρίζουν ότι ύστερα από την πρώτη πώληση των ποικιλιών τους, θα αρχίσει η ανεξέλεγκτη αναπαραγωγή τους! Είναι απολύτως βέβαιο ότι σταδιακά θα μας **αποκόψουν από κάθε νέο γενετικό υλικό** με αποτέλεσμα η παραγωγή ρυζιού της χώρας μας να μην μπορεί να παρακολουθήσει τις νέες τάσεις και τις καινοτομίες στο γενετικό υλικό! Και εδώ είναι το πραγματικό «σταυροδρόμι» για την καλλιέργεια του ρυζιού στη χώρα μας, αλλά και ταυτόχρονα η **μεγάλη ευκαιρία που παρουσιάζεται και ως ΣΕΠΥ** σε αυτό θα εστιάσουμε, καθώς για τα μέλη μας είναι προτεραιότητα η ανίχνευση ευκαιριών και η δημιουργία προστιθέμενης αξίας στον τόπο μας.

Επιπρόσθετα των όσων παραπάνω αναφέρθηκαν, η **χρήση πιστοποιημένου σπόρου** και η θέσπιση κανόνων στην χρήση πιστοποιημένου σπόρου θα ενισχύσει την τοπική σποροπαραγωγή, θα ενισχύσει ποικιλοτρόπως τον παραγωγό, την παραγωγή αλλά και τη μεταποίηση, με αποτέλεσμα τα παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενα σημαντικά οφέλη:

- Ο παραγωγός θα έχει διαφοροποιημένη τιμή σε ότι σποροπαραγάγει, καθώς θα ενισχύεται από τις σποροπαραγωγικές επιχειρήσεις για τις επιπλέον καλλιεργητικές φροντίδες που ίσως χρειαστεί να προσθέσει στον τρόπο διαχείρισης της καλλιέργειας.
- Η μεταποίηση θα μπορεί να ταξινομεί καλύτερα το παραγόμενο προϊόν, να δημιουργεί κατηγορίες εμπορίας και ανάλογες τιμές.
- Όλοι οι εμπλεκόμενοι στην αλυσίδα αξίας θα μπορούν να συνάπτουν συμφωνητικά παραγωγής μεταξύ τους για την παραγωγή τελικών προϊόντων με συγκεκριμένες προδιαγραφές.
- Θα μπορούν να εφαρμόζονται συστήματα Ιχνηλασιμότητας και καταγραφής όλων των γεωργικών πρακτικών (απαιτήσεις eco schemes).
- Θα δίνεται η δυνατότητα εξαγωγής δεικτών παραγωγής, αποτυπώματος άνθρακα και πιστοποιήσεων (Green deal & farm to fork strategy).
- Η αυξημένη χρήση πιστοποιημένου σπόρου σε άλλες χώρες και η δυσκολία εύρεσης χωραφιών “καθαρών” από κόκκινο ρύζι, εκδηλώνεται ήδη με ζήτηση προς τα μέλη μας για τη δυνατότητα εγχώρια παραγωγής ρυζιού προς εξαγωγή.

Συνεπώς ας αναλογιστούμε όλοι μας, ποιο είναι το όφελος μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και ποια είναι η στρατηγική μας πρόταση έναντι του παραγωγού και της καλλιέργειας;

Είναι η απολύτως λογική χρηματική επιβάρυνση για την αγορά πιστοποιημένου σπόρου με όλα τα οφέλη της ποικιλιακής καθαρότητας, της φυτοϋγείας, της νέας τεχνολογίας, της ιχνηλασιμότητας, της ταυτότητας στο τελικό προϊόν και παράλληλα η ευκαιρία μεταφοράς όγκου σποροπαραγωγής στην χώρα μας **ή** είναι η παραμονή μας στην ανεξέλεγκτη και χωρίς καμία αδειοδότηση, χρήση ιδιοπαραγόμενου σπόρου ρυζιού

με απουσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου που συνεπάγεται διασπορά παθογόνων με επιπτώσεις στην ποιότητα και ταυτότητα του τελικού προϊόντος;

Αν όλα τα παραπάνω αγνοηθούν, τίθεται πλέον σε ρίσκο η ίδια η καλλιέργεια, κάτι που τα μέλη μας δεν είναι δυνατό να το αποδεχθούν!

Ο σπόρος είναι πόρος, είναι επένδυση, είναι η πιο βασική απόφαση, είναι το αρχικό κεφάλαιο της καλλιέργειας.

Το παράδειγμα του βαμβακιού είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση και παρακίνηση!

Συνημμένα: (1) Εγκύκλιος για τη χρήση πιστοποιημένου σπόρου στην καλλιέργεια του ρυζιού από την Ιταλία

Εκ μέρους του Δ/Σ του ΣΕΠΥ

Αθανάσιος Δ. Τσούτσας
Πρόεδρος

Νικόλαος Α. Μπρουζιώτης
Γεν. Γραμματέας